

Prof. dr hab. Piotr Dobosz

Kraków, kwiecień 2025 r.

Katedra Prawa Samorządu Terytorialnego

Wydział Prawa i Administracji

Uniwersytet Jagielloński

w Krakowie

RECENZJA

rozprawy habilitacyjnej, dorobku naukowego oraz innych form aktywności

dra Przemysława Niemczuka

sporządzona w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego

1. Podstawy formalnoprawne recenzji

Recenzja została sporządzona w wykonaniu uchwały Rady Naukowej WSPiA Rzeszowskiej Szkoły Wyższej Dyscypliny Nauki Prawne Uniwersytetu Jagiellońskiego z dnia 1 lipca 2024 r. powołującej mnie na recenzenta w Komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego doktorowi Przemysławowi Niemczukowi w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne. Recenzja zawiera ocenę czy osiągnięcia naukowe osoby ubiegającej się o stopień naukowy doktora habilitowanego odpowiadają wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (dalej także: ustawa), zaś aktywność naukowa odpowiada wymaganiom określonym w art. 219 ust. 1 pkt 3 ustawy.

2. Przesłanki oceny recenzenta

Stosownie do art. 219 ust. 1 ustawy stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej: a) 1 monografię naukową wydaną przez

wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;

3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Z autoreferatu Habilitanta oraz przedstawionej kopii dyplomu doktorskiego wynika, że stopień naukowy doktora został Mu nadany w dniu 17 kwietnia 2013 r. uchwałą nr 1694/2013 Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Habilitant rozprawę doktorską zatytułowaną *Administracja powiatowa w systemie terenowej administracji publicznej*, napisaną pod kierunkiem naukowym dr hab. prof. WSPiA Zbigniewa Czarnika, obronił w 2013 r. na Wydziale Prawa i Administracji UMCS w Lublinie. Recenzentami w przewodzie doktorskim byli prof. dr hab. Jerzy Stelmasiak i prof. dr hab. Jan Paweł Tarno.

Jako osiągnięcie naukowe będące podstawą ubiegania się o nadanie tego stopnia Habilitant wskazał monografię naukową pt. *Koordinacja w administracji publicznej*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2024, ISBN: 9788383562872. Recenzentem monografii jest prof. dr hab. Rafał Stankiewicz.

Zadaniem recenzenta pozostaje zatem dokonanie oceny, czy tak przedstawione osiągnięcia naukowe stanowią znaczny wkład Autora w rozwój dyscypliny naukowej nauki prawne, jak też czy wykazana aktywność naukowa jest istotna.

3. Ogólna charakterystyka etapów rozwoju naukowego i organizacyjnego Habilitanta

Habilitant w 2001 r. ukończył jednolite studia magisterskie na kierunku prawo w Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie na Wydziale Prawa i Administracji Filia w Rzeszowie. Promotorem pracy magisterskiej był dr hab. prof. ucz. Jerzy Buczkowski. Jak już stwierdzono powyżej, w 2013 r. Habilitant uzyskał stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk prawnych w dyscyplinie naukowej prawo na podstawie uchwały Rady Wydziału Prawa i

Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie nr 1694/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. Promotorem w przewodzie doktorskim był dr hab. prof. WSPiA Zbigniew Czarnik a recenzentami w przewodzie doktorskim byli: prof. dr hab. Jerzy Stelmasiak oraz prof. dr hab. Jan Paweł Tarno.

Habilitant od 2002 r. jest związany naukowo z jednostką naukową. Od 2002 r. pracuje w Zakładzie Prawa Administracyjnego i Nauki Administracji w Katedrze Prawa Publicznego Wyższej Szkoły Prawa i Administracji Rzeszowskiej Szkoły Wyższej, aktualnie na stanowisku adiunkta.

Habilitant jest również aktywny organizacyjnie, o czym dobitnie świadczą pełnione przez Niego funkcje: 1) od 2015 r. do 2016 r. - Pełnomocnik Rektora WSPiA ds. Kształcenia Praktycznego; 2) od 2016 r. – Dziekan w Wyższej Szkole Prawa i Administracji Rzeszowskiej Szkole Wyższej; 3) od 2020 r. – Prorektor w Wyższej Szkole Prawa i Administracji Rzeszowskiej Szkole Wyższej.

4. Ocena osiągnięć Habilitanta w zakresie naukowym, dydaktycznym, organizacyjnym oraz popularyzującym naukę.

Ocena recenzenta jest w tym zakresie wysoce pozytywna. Habilitant wykazuje się bowiem dużą i znaczącą aktywnością na płaszczyźnie naukowej, dydaktycznej, organizacyjnej i popularyzującej naukę.

Habilitant brał udział w projektach naukowo-badawczych. W latach 2012-2014 był członkiem zespołu badawczego nr II powołanego w ramach realizacji projektu naukowo-badawczego *Legalność, Sprawność i Dobra Praktyka Administracyjna Warunkiem Dobrego Rządzenia* realizowanego przez Wyższą Szkołę Prawa i Administracji w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego. Do przypisanych wnioskodawcy zadań w ramach prac zespołu należało opracowanie, przeprowadzenie i naukowe opisanie badań sprawności struktur administracji samorządowej w dwunastu badanych urzędach gmin z terenu województwa podkarpackiego – zarówno na etapie badań wstępnych, jak i następczych badań ewaluacyjnych a także przeprowadzenie serii szkoleń i konsultacji dla pracowników tych gmin z zakresu skuteczności działania administracji i prawa administracyjnego.

Uważam, że podjęty temat badawczy był znaczący zarówno dla nauki, jak i praktyki działania administracji publicznej. Habilitant w tym zakresie był odpowiedzialny za istotne obszary badawcze.

Habilitant w zakresie działalności naukowej, użytecznej dla praktyki administracyjnej m. in.: brał udział w opracowaniu przez wnioskodawcę łącznie 24 raportów z badań (12 raportów wstępnych w 2012 oraz 12 raportów ewaluacyjnych w 2014 r.) w części pt. *Budowa i sprawność struktury organizacyjnej gminy* – opracowanej indywidualnie dla każdej z 12 badanych gmin objętych projektem. Ponadto opracował wyniki badań w rozdziale monografii *Mierniki sprawności struktury organizacyjnej gminy* [w:] *Samorząd gminny w świetle badań empirycznych*, pod red. Z. Czarnika i J. Posłusznego, Rzeszów-Przemyśl 2014.

Habilitant pełnił także w 2014 r. funkcję Kierownika Zespołu Badawczego w składzie: dr hab. prof. WSPiA B. Sowa, dr hab. prof. WSPiA L. J. Żukowski, dr Ł. Buczkowski, dr J. Kędra, powołanego w ramach realizacji projektu naukowo-badawczego *Samorząd lokalny jako uczestnik polskiej polityki zagranicznej*, realizowanego przez Wyższą Szkołę Prawa i Administracji we współpracy z Ministrem Spraw Zagranicznych w ramach projektu *Współpraca w dziedzinie dyplomacji publicznej 2014*.

Powyższy temat był niezwykle istotny. Dyplomacja i *savoir vivre* (tym wątkiem zajmował się recenzent przed laty i nadal uznaje go za niezwykle doniosły dla praktyki) administracji publicznej. Zagadnienie tematycznie jest niezwykle aktualne z uwagi na znaczne obniżenie standardów zachowań władzy publicznej, w tym administracji publicznej, co stanowi wyzwanie dla optymalizacji rozwiązań prawnych i praktyki administracyjnej.

Indywidualnym wkładem wnioskodawcy były w omawianym aspekcie badawczym: 1) koordynacja realizacji całego projektu, 2) kierowanie badaniami w tym m.in.: opracowanie koncepcji badań, przygotowanie programu badawczego, kierowanie przebiegiem badań i opracowaniem materiałów podsumowujących, 3) udział w organizacji podsumowującej badania Konferencji Naukowej pt. *Samorząd terytorialny w Unii Europejskiej* (Rzeszów-Krasiczyn 22-23 października 2014 r.), 4) współredagowanie opracowania wieńczącego badania, tj. 10 lat doświadczeń polskiego samorządu terytorialnego w Unii Europejskiej, pod red. E. Feret i P. Niemczuka, Rzeszów-Przemyśl 2014, 5) indywidualne ustalenia badawcze, które znalazły wyraz w publikacji wnioskodawcy: *Samodzielność finansowa powiatu jako determinant jego samorządności* [w:] *10 lat doświadczeń polskiego samorządu terytorialnego*

w *Unii Europejskiej*, pod red. E. Feret i P. Niemczuka, Rzeszów-Przemyśl 2014. Wszystkie te elementy wskazują na bardzo duże zaangażowanie Habilitanta w ten projekt.

Habilitant uczestniczył w licznych konferencjach naukowych, zarówno biernie, jak i czynnie. W tym ostatnim aspekcie wygłosił referaty naukowe na konferencjach naukowych, formułując nośnie tytuły swoich wystąpień naukowych. Należy tutaj przywołać następujące konferencje i wystąpienia Habilitanta: 1) Siedlce 25-26 kwietnia 2013 r., II Ogólnopolskie warsztaty metodologiczno-dydaktyczne w naukach o bezpieczeństwie pt. „O potrzebie badania kultury bezpieczeństwa i możliwościach wykorzystania wyników tych badań w zarządzaniu kryzysowym”. Wygłoszony referat nosił tytuł: *Legalność i sprawność lokalnego zarządzania kryzysowego w świetle badań empirycznych – wybrane zagadnienia*; 2) Rzeszów 26 czerwca 2013 r., Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Sprawność administracji publicznej w zarządzaniu kryzysowym – w świetle teorii oraz badań empirycznych”. Tutaj Habilitant wygłosił referat pt.: *Sprawność samorządu powiatowego w zarządzaniu kryzysowym w świetle teorii i badań empirycznych*; 3) Zakopane 4-6 grudnia 2013 r., II Międzynarodowa konferencja naukowa „Paradygmaty badań nad bezpieczeństwem” pt. „Infrastruktura krytyczna w procesie zarządzania w sytuacjach kryzysowych. Zabezpieczenie logistyczne”. Wygłoszony referat: *Prawne uwarunkowania zarządzania kryzysowego na szczeblu powiatu*; 4) Rzeszów 21 września 2014, Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Przedsiębiorczość – perspektywą zmian”. Wygłoszony referat: *Instrumenty prawne przedsiębiorczości jednostek samorządu terytorialnego*; 5) Zakopane 3-5 grudnia 2014 r., Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Paradygmaty badań nad bezpieczeństwem” pt. „Jednostki, grupy i społeczeństwa”. Wygłoszony referat: *Podstawy prawne obowiązku indemnizacyjnego administracji publicznej w procesie zarządzania kryzysowego*; 5) Krasieczyn 11-12 grudnia 2014 r., Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt. „Dobra administracja”. Wygłoszony referat: *Koordinacja jako instrument organizacji i funkcjonowania dobrej administracji*; 6) Warszawa 7 maja 2015 r., IV Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Zarządzanie kryzysowe w systemie bezpieczeństwa narodowego” pt. „Przygotowanie organów administracji publicznej do realizacji zadań zarządzania kryzysowego”. W trakcie tej konferencji Habilitant wygłosił referat pt.: *Podstawy prawne koordynacji zarządzania kryzysowego*; 7) Łódź 21-23 czerwca 2015 r., XVI Doroczna Konferencja Naukowa SEAP współorganizowanej przez Katedrę Prawa Administracyjnego i Nauki Administracji Uniwersytetu Łódzkiego pt. „Prawne problemy samorządu terytorialnego z perspektywy 25-lecia jego funkcjonowania”. Wygłoszony referat: *Doświadczenia samorządów lokalnych ze współpracy międzynarodowej – na przykładzie województwa*

podkarpackiego; 8) Zakopane 18-21 września 2016 r., Zjazd Katedr Prawa Administracyjnego i Katedr Postępowania Administracyjnego, Ogólnopolska Konferencja Naukowa pt. „Aksjologia prawa administracyjnego”. Wygłoszony referat: *Aksjologia koordynacji w administracji publicznej*; 9) Lwów 31 maja 2024 r., VI Międzynarodowa Naukowo-Praktyczna Konferencja pt. „Decentralizacja władzy publicznej w Ukrainie: Osiągnięcia, Problemy i Perspektywy”. Wygłoszony referat: *25 lat modelu polskiego samorządu terytorialnego – zarys problematyki* (tutaj brak informacji czy uczestnictwo było stacjonarne czy zdalne, przy czym dla wartości referatu pozostaje to bez znaczenia).

Wszystkie referaty posiadają bardzo pozytywne cechy. Nie jest to analiza sprawozdawczo-opisowa w zakresie prawa pozytywnego. Habilitant formułował tematy w obrębie najszerzej rozumianej doktryny prawa administracyjnego, dekodując zarazem użyteczne empirycznie wątki problemowe. Powyższe oceniam zdecydowanie pozytywnie.

Dorobek naukowy Habilitanta w zakresie jakościowym, ilościowym i umiędzynarodawiającym czyni zadość wymogom formalnym.

Składają się na niego: 1) Monografia naukowa (zgodnie z art. 219 ust. 1. pkt 2a ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce): *Koordinacja w administracji publicznej*, Warszawa 2024 (w wersji papierowej); 2) inne opublikowane monografie naukowe: *Administracja powiatowa w systemie terenowej administracji publicznej*, Rzeszów-Przemyśl 2014, *Stan wody na gruncie. Studium administracyjnoprawne*, Rzeszów 2020; 3) opublikowane rozdziały w monografiach naukowych: a) Okres przed uzyskaniem stopnia doktora: *Rola szczebla pośredniego w koncepcji samorządu terytorialnego – ujęcie funkcjonalne*, [w:] *Dziesięć lat reformy ustrojowej administracji publicznej w Polsce*, pod red. J. Parchomiuka, B. Ulijasza, E. Kruka, Warszawa 2009, s. 108 – 122; *Przedsiębiorczość a biurokracja w administrowaniu publicznym* [w:] *Przedsiębiorczość – Natura i Atrybuty*, Tom 2, pod red. K. Jaremczuka, Tarnobrzeg 2012, s. 335 – 346; *Rola gminy w systemie zarządzania kryzysowego*, [w:] *Bezpieczeństwo wewnętrzne. Teoria i praktyka*, pod red. R. Sawuły, Przemyśl-Rzeszów 2012, s. 122 – 134; *Prawne uwarunkowania przedsiębiorczości samorządu terytorialnego* [w:] *Przedsiębiorczość. Uwarunkowania i przejawy w procesie funkcjonowania samorządu terytorialnego*, pod red. K. Jaremczuka, Przemyśl-Rzeszów 2012, s. 13 – 38; b) Okres po uzyskaniu stopnia doktora: *Problem (nie-)konstytucjonalizacji terytorialnej organizacji samorządu terytorialnego* [w:] *Prawo naszych sąsiadów. Tom I, Konstytucyjne podstawy budowania i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce i na Ukrainie – dobre praktyki*,

red. Cyklu: J. Posłuszny, red. Tomu: W. Skrzydło, W. Szapował, K. Eckhardt, P. Steciuk, Rzeszów-Przemyśl 2013, s. 204 – 219; *Odpowiedzialność prawna administracji publicznej w zarządzaniu kryzysowym* [w:] *Prakseologiczne przesłanki zarządzania kryzysowego*, pod red. K. Jaremczuka, Rzeszów-Przemyśl 2014, s. 213 – 255; *Prawne uwarunkowania zarządzania kryzysowego na szczeblu powiatu* [w:] *Paradygmaty Badań nad bezpieczeństwem. Infrastruktura krytyczna w procesie zarządzania w sytuacjach kryzysowych*, pod red. A. Gałęckiego, A. Kurkiewicz, S. Mikołajczyka, Poznań 2014, s. 143 – 154; *Mierniki sprawności struktury organizacyjnej gminy* [w:] *Samorząd gminny w świetle badań empirycznych*, pod red. Z. Czarnika i J. Posłusznego, Rzeszów-Przemyśl 2014, s. 189 – 228; *Kilka uwag na temat pojęcia „podział terytorialny”* [w:] *Dziesięć lat polskich doświadczeń w Unii Europejskiej. Problemy prawnoadministracyjne. Tom I*, pod red. J. Sługockiego, Wrocław 2014, s. 725 – 734; *Samodzielność finansowa powiatu jako determinant jego samorządności* [w:] *10 lat doświadczeń polskiego samorządu terytorialnego w Unii Europejskiej*, pod red. E. Feret i P. Niemczuka, Rzeszów-Przemyśl 2014, s. 236 – 248; *Teoretycznoprawny model zarządzania kryzysowego w administracji samorządu powiatowego* [w:] *Zarządzanie kryzysowe w wymiarze lokalnym. Organizacja, procedury, organy i instytucje*, pod red. D. Majchrzaka, Warszawa 2014, s. 34 – 46; *Ochrona mienia ruchomego w świetle ustawy o ochronie osób i mienia* [w:] *Dobra chronione w prawie administracyjnym*, pod red. Z. Duniewskiej, Łódź 2014, s. 261 – 270; *Rola sektora komercyjnego w zapobieganiu i zwalczaniu przestępczości – ujęcie dogmatyczne* [w:] *Przestępczość w XXI wieku - zapobieganie i zwalczanie*, Tom 1, pod red. E. W. Pływaczewskiego, W. Filipkowskiego, Z. Rau, Warszawa 2015, s. 282 – 297; *Ustrojowe prawo administracyjne* [w:] *Repetitorium z prawa administracyjnego*, pod red. Z. Czarnika, Rzeszów-Przemyśl 2015, s. 60 – 144; *Nadzór i kontrola* [w:] *Repetitorium z prawa administracyjnego*, pod red. Z. Czarnika, Rzeszów-Przemyśl 2015, 145 – 153; *Instrumenty prawne przedsiębiorczości jednostek samorządu terytorialnego*, [w:] *Przedsiębiorczość – perspektywą zmian*, pod red. K. Jaremczuka, Rzeszów 2015, s. 499 – 523; *Protection of individual rights as a function of the state* [w:] *Law Enforcement Function Of The State: Theoretical And Methodological, Historical And Legal Issues, Matherials of the International scientific and practical conference*, Kharkov 2015, s. 344 – 347; *Doświadczenia samorządów lokalnych ze współpracy międzynarodowej – na przykładzie województwa podkarpackiego* (współautorstwo P. Niemczuk, L. J. Żukowskiego, udział własny 50%) [w:] *Prawne problemy samorządu terytorialnego z perspektywy 25-lecia jego funkcjonowania*, pod red. B. Jaworskiej-Dębskiej i R. Budzisa, Warszawa 2016, s. 491 – 505; *Instrumenty prawne współdziałania jednostek samorządu terytorialnego* [w:] *Sposoby realizacji zadań publicznych*, pod red. B.

Dolnickiego, Wolters Kluwer 2016, s. 519 – 533; *Stan wody na gruncie w prawie administracyjnym* [w:] *Problemy z pogranicza prawa administracyjnego i prawa ochrony środowiska*, pod red. M. Stahl, P. Korzeniowskiego, A. Kaźmierskiej-Patrzyczny, Warszawa 2017, s. 227 – 240; *Aksjologia koordynacji w administracji publicznej* [w:] *Aksjologia prawa administracyjnego. Tom I*, pod red. J. Zimmermanna, Warszawa 2017, s. 763 – 778; *Decentralizacja i finansowanie zadań z zakresu ochrony zdrowia psychicznego* (współautorstwo M. Kobak, P. Niemczuk, L. Żukowski; udział własny 33%) [w:] *Decentralizacja i centralizacja administracji publicznej. Współczesny wymiar w teorii i praktyce*, pod red. B. Jaworskiej-Dębskiej, E. Olejniczak-Szałowskiej, R. Budzisz, Warszawa-Łódź 2019, s. 393 – 426; *Reżimy odpowiedzialności administracji publicznej* (współautorstwo J. Pośluszy, P. Niemczuk, udział własny 50%) [w:] *Jednostka wobec władczej ingerencji administracji publicznej. Księga jubileuszowa dedykowana Profesor Barbarze Adamiak*, pod red. J. Korczaka, K. Sobieralskiego, Wrocław 2019, s. 433 – 448; *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz* (współautorstwo P. Niemczuk, G. Pelewicz, B. Sowa, udział własny 33%), pod. red. A. Mikos-Sitek, (komentarz do art.: 211-213, 216-219, 221-225; wydanie elektroniczne rok: 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, LEGALIS C.H. Beck); *Kodeks dobrej administracji jako instrument kształtowania jakości i sprawności administracji publicznej* (współautorstwo J. Pośluszy, P. Niemczuk, udział własny 50%) [w:] *Kryzys, Stagnacja, Renesans? Prawo administracyjne przyszłości. Księga Jubileuszowa Profesora Jacka Jagielskiego*, pod red. M. Wierzbowskiego, J. Piechy, P. Gołaszewskiego, M. Cherki, Warszawa 2021, s. 541 – 558; *Responsibility of public administration of illegal action*, [w:] *Current legislative problems in the central and Eastern Europe countries*, pod. red. P. Bieś-Srokosz, J. Srokosza, A. Talika, E. Żelazko-Makowskiej, Częstochowa 2021, s. 127 – 138; *Koordynacja jako instytucja prawna – zarys problemu* (współautorstwo J. Pośluszy, P. Niemczuk, udział własny 50%) [w:] *Zagadnienia prawa konstytucyjnego. Księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Krzysztofowi Skotnickiemu w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, Tom. 2, pod red. A. Domańskiej, Łódź 2023, s. 703 – 711; 4) opublikowane artykuły w czasopismach naukowych: a) okres przed uzyskaniem stopnia doktora: *Rządowe funkcje powiatu*, „Administracja. Teoria-Dydaktyka-Praktyka” 2009, Nr 1(14), 1 arkusz, s. 158-183; *Kształtowanie się koncepcji powiatu*, Zeszyty Naukowe WSHE, T. XXIX/2009, s. 11 – 32; *Pozycja ustrojowo – prawna starosty*, „Administracja. Teoria-Dydaktyka-Praktyka” 2011, Nr 1(22), s. 75 – 93; b) okres po uzyskaniu stopnia doktora: *Prawa jednostki wobec administracji publicznej (wybrane zagadnienia)*, „Administracja. Teoria-Dydaktyka-Praktyka”, nr 1(50) 2018, s. 64 – 78; *Public interest as a determinant of territorial autonomy*, Roczniki

Administracji i Prawa 2020; 3 (XX), s. 223-233; *Uгода wodnoprawna jako szczególna konsensualna forma działania administracji*, Roczniki Nauk Prawnych 2020/30/2, s. 51 – 63; *Ewolucja koordynacji w administracji publicznej*, Gubernaculum Et Administratio 1(23)/2021, s. 41 – 58; *Determinanty kształtowania podziału terytorialnego – ujęcie administracyjnoprawne*, Gubernaculum Et Administratio 2(24)/2021, s. 291 – 306.

Habilitant był także członkiem w redakcjach naukowych monografii: *Współpraca międzynarodowa w zakresie zarządzania kryzysowego. Teoria i praktyka*, pod red. A. Furgały i P. Niemczuka, Rzeszów 2012; *10 lat doświadczeń polskiego samorządu terytorialnego w Unii Europejskiej*, pod red. E. Feret i P. Niemczuka, Rzeszów-Przemyśl 2014; *Raport z realizacji projektu „Legalność, Sprawność i Dobra Praktyka Administracyjna warunkiem dobrego rządzenia”*, pod red. K. Eckhardta i P. Niemczuka, Rzeszów-Przemyśl 2015.

Łącznie jest to zatem 41 pozycji liczących się do dorobku naukowego, w tym zdecydowana większość to pozycje po uzyskaniu stopnia naukowego doktora.

Uznaję, że publikacje są wartościowe merytorycznie, ukazywały się w dobrych wydawnictwach i czasopismach, były efektem udziału w konferencjach nośnych z perspektywy prawa administracyjnego a redaktorami wydawnictw były osoby o uznanym prestiżu w środowisku nauki prawa administracyjnego.

Habilitant łączy działalność badawczą z dydaktyczną. I w tym obszarze osiągnięcia Habilitanta są znaczące. Habilitant wypromował bowiem ponad 300 prac licencjackich i ponad 200 prac magisterskich. Prowadzone seminaria dotyczyły szeroko rozumianej tematyki administracji publicznej i prawa administracyjnego.

Habilitant pełni także funkcję promotora pomocniczego w dwóch przewodach doktorskich prowadzonych pod opieką naukową dr hab. prof. WSPiA Krzysztofa Eckhardta: 1) mgr. Jacka Pomykały, temat rozprawy doktorskiej: Konstytucyjne ograniczenia prawa własności; 2) mgr Angeliny Słomskiej, temat rozprawy doktorskiej: Dostęp do informacji publicznej jako instrument kontroli i partycypacji obywateli w sprawowaniu władzy na szczeblu samorządu terytorialnego. A zatem powierzenie funkcji promotora pomocniczego dobitnie świadczy o tym, że Habilitant nabył umiejętności wykraczające poza pierwszy stopień naukowy.

Habilitant w zakresie funkcji dydaktycznej prowadził zajęcia dydaktyczne (wykłady/konwersatoria/ćwiczenia) z najszerszej ujmowanego prawa administracyjnego. Na co złożyło się prowadzenie takich przedmiotów jak: 1) Aktualne problemy administracji i prawa administracyjnego, 2) Kontrola i nadzór w systemie administracji publicznej, 3) Prawo administracyjne – część ogólna, 4) Ustrój organów administracji publicznej, 5) Prawne formy działania administracji, 6) Prawo administracyjne materialne, 7) Prawo samorządowe, 8) Wybrane instytucje prawa administracyjnego, 9) Nauka administracji, 10) Regulacje administracyjnoprawne w sferze bezpieczeństwa wewnętrznego, 11) Samorząd terytorialny a bezpieczeństwo i porządek publiczny, 12) Publiczne i niepubliczne podmioty systemu bezpieczeństwa wewnętrznego, 13) Ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów, 14) System bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce.

Przedmioty, które powierzono Habilitantowi wyraźnie wskazują na Jego szerokie horyzonty badawcze i dydaktyczne. Co więcej niezwykle istotne jest dla polskiej szkoły prawa administracyjnego aby posiadać również zdolności i umiejętności poruszania się także w obrębie nauki administracji. Habilitant, co wynika nie tylko z przedmiotów oferowanych dydaktycznie ale także i z opracowań Jego Autorstwa potrafi szeroko zakreślić cyrkiem własnych zainteresowań zarówno obszary nauk prawnych, jak i naukę administracji.

Jak już wskazałem powyżej, Habilitant posiada także osiągnięcia w zakresie organizacyjnym. Niektóre z nich zostały już przywołane przez recenzenta. W tym miejscu zasadne jest dodanie kolejnych: 1) 2013 r. – członek zespołu opracowującego dokumentację związaną z uruchomieniem studiów II stopnia na kierunku Bezpieczeństwo Wewnętrzne; 2) 2023 r. – Przewodniczący Komisji do opracowania dokumentacji związanej z uruchomieniem nowego kierunku studiów Transport-Spedycja-Logistyka; 3) aktualnie – Członek Senatu Wyższej Szkoły Prawa i Administracji Rzeszowskiej Szkoły Wyższej; 4) aktualnie – Członek Rady Naukowej Wyższej Szkoły Prawa i Administracji Rzeszowskiej Szkoły Wyższej.

Powyższe aspekty działalności wielopłaszczyznowej, badawczej, dydaktycznej i organizacyjnej wskazują na istotne zaangażowanie Habilitanta w życie uczelniane. Na rozwój całościowy Habilitanta niewątpliwie wpłynęło także to, że w latach 2004 – 2020 r. był członkiem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Rzeszowie.

Konsekwencją zaangażowania Habilitanta jest przyznanie Mu dwóch medali: 1) 2013 r. - Medal Brązowy za Długoletnią Służbę ((leg. Nr 310-2013-192); 2) 2021 r. - Medal Komisji Edukacji Narodowej (leg. Nr 175507).

5. Ocena rozprawy habilitacyjnej

1. Głównym osiągnięciem naukowym przedstawionym przez Habilitanta jest monografia *Koordinacja w administracji publicznej*, Wyd. C.H. Beck, Warszawa 2024, ISBN: 9788383562872 (Recenzent: prof. dr hab. Rafał Stankiewicz) jako osiągnięcie, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.):.

Podjęte w prezentowanej monografii rozważania nad koordynacją mają na celu uchwycenie jej specyfiki w warunkach administracji publicznej. Poczynione w tym zakresie ustalenia mają na celu przybliżenie istoty koordynacji w administracji publicznej, którą co do zasady określić można jako złożoną i zróżnicowaną. Koordinacja stanowi jedną z dyrektyw usprawniających wielopodmiotowe działania złożone i jest warunkiem racjonalnej integracji działań administracji publicznej (na zewnątrz i do wewnątrz). Jako przejaw zorganizowanego działania w warunkach administracji publicznej koordynacja stanowi instrument zarządzania publicznego o walorach usprawniających. Nie jest to jednak jedyne tego typu narzędzie optymalizujące. Działalność koordynacyjna jest nieodłączną cechą organizowania aktywności podmiotów administracji publicznej i podlega intensyfikacji w miarę rozwoju i umacniania się więzi organizacyjnych.

Zarówno temat monografii, jak i zawarte w niej ustalenia wpisują się w sposób znaczący w dorobek nauki prawa administracyjnego. Pojęcie „koordynacja” chociaż zostało bardzo wyraźnie powiązane przez Habilitanta z okresem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej to Autor monografii trafnie ocenia przydatność tego pojęcia w realiach współczesnego państwa i koncentruje swoje rozważania na współczesności. Trudno bowiem nie dostrzec, na co wskazuje Habilitant, że w

zorganizowanym systemie administracji publicznej są podmioty administracji publicznej w znaczeniu ustrojowoprawnym, które są wyizolowane i nie pozostające w relacjach prawnych z innymi strukturami administracji publicznej.

Habibitant prawidłowo od strony naukowej doszedł do przekonania, że administracja pozostaje w zróżnicowanych formach relacji w obrębie samej administracji publicznej. Jedną z nich jest koordynacja, której najbliższa wydaje się być forma „współdziałania”. Przy czym Autor monografii omawiając pojęcie „koordynacji” w wielu dziedzinach nauk wskazuje na poglądy doktrynalne, które wyraźnie odróżniają obydwie pojęcia.

Habibitant trafnie wskazuje na niejednoznaczność pojęcia „koordynacja” i podejmowane działania doktrynalne, które nadal nie doprowadziły do pełnej identyfikacji zjawiska koordynacji w administracji publicznej. Autor monografii podnosi, że w literaturze tematu można spotkać różne jej ujęcia, zarówno w nauce prawa administracyjnego, jak i w innych dyscyplinach nauki. Zagadnienie to zostało ujęte i wyjaśnione we właściwym zakresie i w odpowiedni sposób.

Autor monografii założył, że „koordynację” będzie traktować jako instytucję prawną powiązaną z administracją publiczną. I w dalszych rozważaniach podjął się zarysowania desygnatów, znamion omawianej instytucji prawnej. A swoje ustalenia dokonuje opierając się z jednej strony na pozytywnym prawie administracyjnym, a z drugiej osadzając rozważania w obrębie nauki prawa, szczególnie w ramach nauki prawa administracyjnego.

Od strony metodologicznej Habibitant oprócz dogmatycznych rozważań koncepcyjnych w obrębie podstawowej metody badań dla tej problematyki wykorzystuje także metodę prawnoporównawczą oraz metodę aksjologiczną.

Habibitant nadaje znamiona optymalizujące administrację publiczną „koordynacją”, którą uznaje instytucję prawną w założeniu podnoszącą sprawność administracji publicznej. Autor nie tylko definiuje koordynację ale i dokonuje

odpowiednich klasyfikacji. Ale zdefiniowanie pojęcia koordynacji wymagało zderzenia go z innymi formami oddziaływania obecnymi w administracji publicznej, a w szczególności współdziałaniem oraz nadzorem, kontrolą i kierownictwem.

Habilitant uznaje koordynację jako odrębną formę oddziaływania w administracji publicznej o różnych przejawach postaci. Habilitant wyodrębnił trzy kategorie zachowań koordynacyjnych: 1) terytorialne odmiany koordynacji, 2) sektorowe odmiany koordynacji i 3) szczegółowe odmiany koordynacji.

Istotny fragment rozważań Habilitanta dotyczy umiejscowienia koordynacji w kontekście kompetencji. W tym zakresie rozważania Autora obejmują ustalenie miejsca koordynacji w zakresie kompetencji. Rozważania Habilitanta można zdiagnozować stwierdzeniem, że nie ma koordynacji bez kompetencji i musi istnieć norma kompetencyjna do zastosowania instytucji prawnej koordynacji administracji publicznej.

Szereg uwag dotyczy umiejscowienia koncepcyjnego „koordynacji” w układzie monistycznym i pluralistycznym. Przy czym Autor monografii wyodrębnia także układ dualistyczny, co zdaje się wskazywać na to, że Habilitant dualizm nie traktuje jako formy pluralistycznej.

Autor sytuuje koordynację w obrębie form działania administracji publicznej, przy czym jest to zdaniem Habilitanta „szczególna forma działania administracji”. Dyskusyjna jest przywołana argumentacja przemawiająca za takim sformułowaniem m.in. różnorodność i złożoność. Jeżeli przywołamy bowiem np. akt administracyjny to on także wykazuje znamiona złożoności i różnorodności. A zatem trudno jest zgodzić się z argumentacją autorską, że w odniesieniu do koordynacji mamy jakąś szczególną wyjątkowość.

Znaczące doktrynalnie są ustalenia Habilitanta sytuujące koordynację zarówno w układach podporządkowanych, jak i niepodporządkowanych. Zdaniem Habilitanta ujęciu teleologicznym koordynacja „jest czynnością, która ma na celu

doprowadzenie do spójnego i skutecznego funkcjonowania całości dzięki odpowiedniemu działaniu poszczególnych jej części składowych”.

Nie uważam natomiast za odkrywcze ustalenie, że „Stosowana może być w odniesieniu do działań zarówno już trwających, jak i przyszłych; nigdy natomiast nie występuje ex post”. Tym nie mniej nawet oczywiste ustalenia doktrynalne wymagają niejednokrotnie wyrażenia ich wprost, co pozwala uniknąć późniejszych i zbędnych wątpliwości doktrynalnych.

Zgodzić się należy z ustaleniem Habilitanta, że koordynacja należy do mniej ostrych czyli można powiedzieć miękkich form oddziaływania wewnątrz administracji publicznej.

Habilitant przyjął, że „koordynacja jest pojęciem szerszym od każdej z proponowanych w nauce prawnej formy działania administracji”. W tym zakresie powyższa teza nie została w pełni i przekonująco uzasadniona.

Niezależnie od polemik i wątpliwości ze strony recenzenta monografia Habilitanta stanowi istotny i znaczący wkład w rozwój nauki prawa administracyjnego.

Konkluzja końcowa

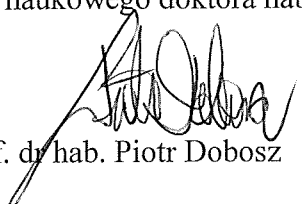
Stosownie do art. 219 ust. 1 ustawy, w myśl którego stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej: a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w

czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;

3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej,

stwierdzam, że Doktor Przemysław Niemczuk spełnia wszystkie wymogi dla nadania mu stopnia naukowego doktora habilitowanego w obrębie nauk prawnych

prof. dr hab. Piotr Dobosz

